

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Cyfrowa Europa dla wszystkich: wdrożenie w terenie inteligentnych rozwiązań sprzyjających włączeniu społecznemu

(2020/C 39/18)

Sprawozdawczyni: Anne KARJALAINEN (FI/PES), radna miasta Kerava

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Wprowadzenie

1. Na wniosek **prezydencji fińskiej w Radzie Unii Europejskiej** sporządza solidne propozycje, jak społeczności lokalne i regionalne mogą opracować i wdrożyć inteligentne i sprzyjające włączeniu społecznemu rozwiązania cyfrowe dla wszystkich obywateli, niezależnie od ich miejsca zamieszkania w Unii Europejskiej.
2. Odnotowuje propozycje przedstawione przez przewodniczącego i pierwszego wiceprzewodniczącego KR-u w dokumencie strategicznym „Cyfrowa Europa dla wszystkich”⁽¹⁾ w celu włączenia ich do strategicznego programu prac nowej Komisji Europejskiej na rzecz rozwoju jednolitego rynku cyfrowego.
3. Chciałby, aby te propozycje stanowiły wkład w **strategiczne podejście przyjęte przez Komisję Europejską w programie „Cyfrowa Europa”** na potrzeby określania treści programów prac i poszczególnych wniosków o finansowanie w latach 2021–2022. Proponuje jako priorytety inwestycyjne dla programu „Cyfrowa Europa”: obliczenia wielkiej skali, sztuczną inteligencję, cyberbezpieczeństwo, zaawansowane umiejętności cyfrowe i wspieranie jak najszerszego wykorzystywania technologii cyfrowych przez różne sektory społeczeństwa.

Cyfrowe rozwiązania wyzwań społecznych

4. Jest zaniepokojony tym, że choć priorytety programu politycznego przyszłej Komisji akcentują potrzebę promowania technologii granicznych, takich jak sztuczna inteligencja i gospodarka platformowa, to nie położono wystarczającego nacisku na sprzyjający włączeniu społecznemu jednolity rynek cyfrowy.
5. Podkreśla, że aby jednolity rynek cyfrowy odniósł trwały sukces, musi przynosić korzyści wszystkim obywatelom w całej Unii Europejskiej.
6. Popiera propozycję Komisji Europejskiej dotyczącą solidnego programu „Cyfrowa Europa”, który musi jednak zostać rozpowszechniony na całą Unię Europejską za pośrednictwem finansowanej z tego programu sieci regionalnych ośrodków innowacji cyfrowych, tak by każdy miał rozsądną możliwość odniesienia korzyści z wymiany informacji, partnerskiego uczenia się i rozwoju międzyregionalnych partnerstw.
7. Uważa, że dostęp do gospodarki cyfrowej i aktywny udział w niej mają kluczowe znaczenie dla udanego rozwoju lokalnego i regionalnego w przyszłości.
8. Sądzi, że pojęcie „spójności cyfrowej” to ważny dodatkowy wymiar tradycyjnego pojęcia „spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej” określonej w Traktacie UE. Proponuje zatem prowadzenie otwartej debaty na temat przyszłej roli cyfryzacji w promowaniu spójności w Unii Europejskiej z myślą o zajęciu się wyzwaniami społecznymi, takimi jak wyzwania demograficzne, zmiana klimatu i zmieniające się otoczenie pracy, i zadbaniu przy tym o to, by nie zostawić żadnej osoby i żadnego regionu poza nawiasem działań oraz by wspierać przedsiębiorczość.
9. Przyjmuje z zadowoleniem oparte na zjawiskach podejście Komisji do wykorzystywania badań naukowych i innowacji przy poszukiwaniu rozwiązań globalnych wyzwań. Technologie cyfrowe są kluczowym czynnikiem wspomagającym wysiłki państw członkowskich UE chcących poradzić sobie z istotnymi wyzwaniami społecznymi, przed jakimi stoją władze lokalne i regionalne w całej UE w dziedzinach takich jak zmiana klimatu, przemiany demograficzne i zmiany na rynku pracy.

(1) COR-2019-03082-00-00-TCD-TRA.

10. Podkreśla w szczególności potencjał istniejących i nowo pojawiających się technologii w sektorze publicznym w zakresie ograniczenia obciążeń i strat administracyjnych, zwiększania przyrostu wydajności i zapewniania nowych rozwiązań wyzwań społecznych.
11. Popiera wizję Europy, w której technologie cyfrowe, innowacje i sztuczna inteligencja mogą zapewnić mieszkańcom Europy konkurencyjne miejsca pracy, lepsze zdrowie i wyższą jakość życia, lepsze usługi publiczne i dostęp do międzynarodowych przepływów wiedzy.
12. Apeluje o silną europejską współpracę między wszystkimi poziomami sprawowania rządów w UE prowadzącą do lepszego wykorzystywania, dalszego ulepszenia i poszerzenia wychodzącej od obywateli transformacji cyfrowej w miastach i społecznościach.
13. Zauważa, że z punktu widzenia polityki UE niezbędne jest inwestowanie w tworzenie innowacyjnych ekosystemów, co wzmacnia innowacje w dziedzinie kluczowych technologii, takich jak sztuczna inteligencja, internet rzeczy i 5G na poziomie lokalnym i regionalnym w całej UE. Zwraca uwagę na istotne możliwości oferowane przez regionalne strategie inteligentnej specjalizacji w ramach odpowiednich funduszy UE.
14. Uważa za istotne, by regiony mogły oceniać status istniejących ośrodków w świetle kryteriów dotyczących ośrodków innowacji cyfrowych i ich przyszłych zadań. Aby MŚP i samorzady lokalne mogły w pełni korzystać z doświadczenia tych ośrodków, ośrodki i ich sieci powinny działać skutecznie w oparciu o wysoki poziom specjalistycznej wiedzy i usług. Istotne dla realizacji tego celu są zasięg regionalny i tematyczny ośrodków oraz współpraca z lokalnymi szkołami i uczelniami wyższymi oraz regionalnymi ekosystemami.
15. Podkreśla, że należy promować sieć ośrodków innowacji cyfrowych w całej UE, tak by każdy region NUTS2 miał jeden ośrodek, utworzony przy wsparciu z programu „Cyfrowa Europa”.
16. Zauważa, że jednym z atutów Europy powinna być jej zdolność do wskazania możliwości, jakie daje sztuczna inteligencja, i powiązanych z nią aspektów etycznych oraz ich pogodzenia. Podstawowe europejskie wspólne wartości dają dobrą szansę na połączenie demokracji i praw człowieka ze sztuczną inteligencją. Sztuczna inteligencja wymaga wytycznych etycznych i ram prawnych.
17. Podkreśla potrzebę zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w szeroko zakrojoną współpracę na rzecz poprawy interoperacyjności administracji publicznych i poprawy świadczenia usług publicznych. Rozwój infrastruktury transgranicznej, interoperacyjności i wspólnych norm jest jednym z elementów programu „Cyfrowa Europa”, które mogą zapewnić prawdziwą europejską wartość dodaną. Należy nadal dbać o wzajemne powiązania dużych elementów infrastruktury europejskiej, krajowej i regionalnej. Wzywa w związku z tym do utrzymania programu ISA2 (rozwiązania interoperacyjne dla europejskich administracji publicznych) także po 2020 r.

Wzmocnienie pozycji władz lokalnych i regionalnych

18. Przypomina, że miasta i regiony – niezależnie od ich wielkości i w całej Europie – muszą być częścią europejskiej transformacji cyfrowej. Regiony i gminy muszą podejmować decyzje dotyczące ponownej oceny administracyjnej, infrastruktury technicznej, usług i polityki w zakresie danych. Program „Cyfrowa Europa” powinien zapewniać programy szkoleń sektorowych w zakresie zaawansowanych umiejętności cyfrowych dla regionalnych i lokalnych administracji samorządowych.
19. Popiera mającą się wkrótce ukazać deklarację Eurocities „Collaborate, Empower, Sustain” (Współpracować, wzmacniać, wspierać) dotyczącą łączenia sił w celu promowania transformacji cyfrowej w europejskich miastach i społecznościach z myślą o wspieraniu silnej europejskiej współpracy między wszystkimi szczeblami sprawowania rządów w UE, prowadzącej do lepszego wykorzystywania, dalszego ulepszenia i poszerzenia wychodzącej od obywateli transformacji cyfrowej w miastach i społecznościach.
20. Zgadza się z Eurocities, że miasta i społeczności stanowią idealny teren do testowania rozwiązań cyfrowych, zapewniającą skoordynowany udział zainteresowanych stron i aktywne zaangażowanie obywateli.
21. Wzywa władze lokalne i regionalne do wspierania dialogu między wszystkimi szczeblami sprawowania rządów i przemysłem, pracodawcami i organizacjami związkowymi dotyczącego warunków pracy i praw pracowniczych w coraz bardziej zdigitalizowanym środowisku pracy, pozwalającego przekształcić polityki zatrudnienia państw członkowskich UE w sposób zgodny z najnowszymi wyzwaniami wynikającymi z rozwoju technologii.
22. Zwraca uwagę, że zabezpieczenie dostaw surowców naturalnych oraz zmniejszanie śladu węglowego to kluczowe aspekty zrównoważonego rozwoju. Można przyspieszyć zrównoważony rozwój poprzez cyfryzację i wprowadzenie inteligentnych rozwiązań w zakresie działalności przedsiębiorstw, w życiu codziennym oraz w usługach publicznych, w szczególności w zakresie transportu i efektywności energetycznej.

23. Wzywa podmioty regionalne i lokalne do jak najszerzego wykorzystywania licencji otwartego oprogramowania. Oprogramowanie i elementy oprogramowania zamawiane przez samorządy lokalne na własne potrzeby powinny co do zasady być sporządzane w oparciu o licencję na oprogramowanie umożliwiającą klientowi zmienianie, rozwijanie i dystrybuowanie produktu zgodnie ze swoimi życzeniami i potrzebami lub zlecenie takich działań osobie trzeciej. Zachęca to do rzeczywistego tworzenia ekosystemów i otwartej, opartej na wiedzy konkurencji. Ponadto większość wynagrodzeń w ramach projektów otwartego oprogramowania jest wypłacanych podmiotom regionalnym i lokalnym, a nie podmiotom spoza UE. Rozwiązania nadające się do ponownego wykorzystania zwiększają zaufanie i zapewniają przejrzystość, a tym samym cieszą się akceptacją obywateli.
24. Podkreśla, że w kontekście interoperacyjnych usług publicznych informacje cyfrowe, które przetwarza administracja publiczna, mogłyby być przygotowywane zgodnie z otwartymi specyfikacjami/standardami i udostępniane do wglądu i ponownego wykorzystania jako otwarte dane, chyba że stosowałyby się do nich szczególne ograniczenia (np. dotyczące ochrony danych osobowych, poufności lub praw własności intelektualnej)⁽²⁾. Dlatego zgadza się, że jest w tym względzie potrzebne „zapewnienie równych warunków dla otwartego oprogramowania oraz wykazanie proaktywnego i sprawiedliwego podejścia do korzystania z otwartego oprogramowania, z uwzględnieniem całkowitych kosztów własności rozwiązania”⁽³⁾, przy czym preferuje się otwarte specyfikacje.
25. Popiera wysuniętą przez DG CNECT podczas Zgromadzenia Cyfrowego w 2019 r. propozycję opracowania „lokalnego indeksu DESI” jako uzupełnienia dla istniejącego już indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI), który jest opracowywany co roku na szczeblu krajowym. Zaleca ścisłą współpracę między DG CNECT, Europejskim Komitetem Regionów, programem ESPON (Europejska Sieć Obserwacyjna Planowania Przestrzennego) oraz innymi inicjatywami i instytucjami w celu opracowania koncepcji takiego indeksu, który powinien być opracowywany co roku przez DG CNECT dodatkowo do krajowego indeksu DESI.
26. Postrzega lokalny indeks DESI jako ważne narzędzie oceny oddziaływania terytorialnego i ukierunkowywania przyszłych strategii politycznych UE na promowanie lepszej integracji cyfrowej i wskazywanie konkretnych wyzwań związanych z nierównościami cyfrowymi. Podkreśla, że lokalny indeks DESI byłby przydatny również dla miast i regionów w Europie, gdyż pomagałby określić wspólne wyzwania i dobre praktyki oraz promować partnerskie uczenie się i współpracę między miastami i regionami.
27. Proponuje – w oparciu o pozytywne doświadczenia związane z inicjatywą WIFI4EU – opracowanie podobnych łatwych do realizacji inicjatyw, niewiązanych się z większym obciążeniem administracyjnym dla beneficjentów. Podobny system bonów mógłby zostać wprowadzony w odniesieniu do audytów cyfrowych na szczeblu lokalnym – uczestniczące władze lokalne otrzymywałyby bon na wstępną ocenę dostępności i jakości usług cyfrowych w danej społeczności, a ustalenia byłyby następnie wykorzystywane do prowadzenia merytorycznej debaty w radzie lokalnej i z lokalnymi obywatelami. Te sprawozdania z audytu powinny być również wykorzystywane do udzielania porad dotyczących powiązania działań z podobnymi inicjatywami na innych obszarach lokalnych w UE i uzyskania w razie potrzeby dodatkowego wsparcia z UE.
28. Podkreśla, że punktem wyjścia transformacji cyfrowej powinna być zrównoważona, konkurencyjna i kierowana przez człowieka gospodarka oparta na danych w UE, której podstawą musi być jakość danych i poszanowanie praw i prywatności jednostki. Europa powinna opracować podejście globalne i stworzyć ramy zarządzania danymi – uznając dane za dobra i zasoby publiczne służące demokracji i rozwojowi lokalnemu – jak również podstawowe zasady zwalczania niespójności i fragmentacji.
29. Wzywa do wzmocnienia ochrony danych osobowych, w szczególności w odniesieniu do kwestii stosowania ogólnego rozporządzenia o ochronie danych w obszarach interesu ogólnego, i podkreśla potrzebę wprowadzenia na szczeblu terytorialnym europejskiej definicji danych ważnych z punktu widzenia interesu ogólnego.
30. Podkreśla potrzebę zajęcia się kluczową kwestią danych samą w sobie i w kontekście sztucznej inteligencji oraz sposobu, w jaki są one przetwarzane przez władze lokalne i regionalne. Komitet mógłby wnieść w to wkład, ułatwiając wymianę najlepszych praktyk i pogłębiając refleksję nad zarządzaniem danymi osobowymi i publicznymi przez władze lokalne i regionalne. KR podkreśla ponadto rolę otwartych danych w rozpowszechnianiu innowacji cyfrowych dla poszczególnych obszarów jako demokratycznego odpowiednika i źródła ożywienia zaangażowania obywateli. Jednocześnie wzywa do poważnej refleksji na temat zasad obiegu danych w świetle wyzwań związanych z ochroną i suwerennością danych ważnych z punktu widzenia interesu ogólnego względem gigantów cyfrowych.

Obywatel w centrum uwagi

31. Wzywa wszystkie szczeble sprawowania rządów do podjęcia działań, by zwiększyć uczestnictwo obywateli i wzmocnić ich pozycję w kontekście cyfryzacji, a przez to umożliwić im odgrywanie roli we współtworzeniu nowych rozwiązań cyfrowych odpowiadających różnorodnym potrzebom obywateli, zwłaszcza w ramach inteligentniejszych miast i projektów wspólnotowych. Należy zwrócić uwagę nie na rozwój produktów opartych na technologiach, ale na opracowywanie technik, usług i produktów ukierunkowanych na człowieka, w tym projektowanie skoncentrowane na użytkowniku, wspólne tworzenie oraz szybkie przeprowadzanie projektów pilotażowych.

⁽²⁾ New European Interoperability Framework- Promoting seamless services and data flows for European public administrations (https://ec.europa.eu/isa2/sites/isa2/files/eif_brochure_final.pdf).

⁽³⁾ Tamże.

32. Podkreśla, że cyfryzacja jest kwestią zaufania, bez którego nie można rozwijać e-usług publicznych ani zapewniać niezbędnej ochrony konsumentom.
33. Podkreśla potrzebę rozwijania lokalnych zdolności publicznych w celu stawienia czoła wyzwaniom cyfrowym i zapewnienia niezależności władz lokalnych względem cyfrowych gigantów. Krokiem we właściwym kierunku jest tworzenie lokalnych platform publicznych i platform społeczeństwa obywatelskiego w celu zapewnienia m.in. szkolenia cyfrowego.
34. Zauważa, że technologie cyfrowe nie tylko stworzyły obywatelom nowe możliwości nawiązywania kontaktów i rozpowszechniania informacji, ale także przyniosły nowe zagrożenia. Obejmują one cyberataki i oszustwa, kradzież danych, zagrożenia dla swobód obywatelskich i działań publicznych zwłaszcza na szczeblu lokalnym i próby destabilizacji naszych demokracji. Należy koniecznie inwestować w cyberbezpieczeństwo, ponieważ zaufanie i świadomość stanowią fundament cyfrowej Europy dla wszystkich.
35. Podkreśla znaczenie posiadania podstawowej wiedzy o sztucznej inteligencji, dzięki której obywatele będą mogli brać udział w debacie społecznej na temat sztucznej inteligencji i krytycznie oceniać wszelkie twierdzenia.
36. Akcentuje znaczenie ochrony konsumentów w odniesieniu do usług cyfrowych. Egzekwowanie i znajomość obowiązujących przepisów mogą poprawić dostęp obywateli do wymiaru sprawiedliwości i zwiększyć ich zaufanie do sektora handlu elektronicznego. Na przykład projektowany akt o usługach cyfrowych powinien przyczynić się do poprawy sytuacji.
37. Przypomina, że w 2017 r. 43 % ludności UE nie miało wystarczających umiejętności cyfrowych⁽⁴⁾ i zaledwie jedna piąta przedsiębiorstw stwierdziła, że zapewniła swym pracownikom szkolenie ICT⁽⁵⁾. Komitet Regionów podkreśla, że podmioty lokalne i regionalne powinny zadbać o systematyczne rozwijanie umiejętności cyfrowych na wszystkich szczeblach kształcenia, od wczesnej edukacji po naukę prowadzącą do uzyskania kwalifikacji zawodowych lub akademickich, oraz o uwzględnienie systematycznego rozwijania umiejętności cyfrowych jako niezbędnego elementu uczenia się przez całe życie dzięki wykorzystaniu europejskich ram kompetencji cyfrowych (DigComp) i innych podobnych ram kwalifikacji w dziedzinie umiejętności cyfrowych. Komitet podkreśla, że edukacja cyfrowa musi jednocześnie rozwijać umiejętności krytycznego myślenia, tak aby użytkownicy technologii cyfrowych byli mniej bierni w absorbowaniu treści i aby mogli podejść racjonalnie do społecznych zastosowań technologii cyfrowych.
38. Apeluje o wymianę dobrych praktyk w zakresie rozwijania umiejętności cyfrowych poza formalnym systemem kształcenia, zwłaszcza słabszych grup, między innymi poprzez lepsze wykorzystanie inicjatyw w zakresie umiejętności cyfrowych, takich jak Europejski Tydzień Kodowania, Dzień Bezpiecznego Internetu, krajowa koalicja na rzecz umiejętności cyfrowych i zatrudnienia oraz narzędzie Europass-CV.
39. Podkreśla, że transformacja cyfrowa zmienia nawyki pracy, zakres czynności pracownika i zawody, eliminując nieuchronnie niektóre zawody, w związku z czym sektor publiczny i przedsiębiorstwa muszą być w stanie ulec przemianie i przekwalifikować pracowników. Nieustanna poprawa umiejętności w życiu zawodowym wymaga wielu różnych środków i mechanizmów.
40. Podkreśla, że dostępne publiczne usługi internetowe i aplikacje mobilne muszą być takie, by użytkownicy wszelkiego rodzaju mogli z nich korzystać w każdej sytuacji, bez względu na niekorzystną sytuację lub niepełnosprawność. Konieczne jest bezwzględne wdrożenie dyrektywy o dostępności.
41. Przypomina, że cyfryzacja poprawia dostępność usług publicznych dla osób, które są w stanie i chcą korzystać z internetu. Jednocześnie cyfryzacja może okazać się wyzwaniem dla osób, które mogą najbardziej potrzebować usług cyfrowych, co zarazem zwiększa ryzyko wystąpienia nierówności cyfrowej. W związku z tym władze lokalne powinny monitorować rozwój nierówności cyfrowych i poszukiwać sposobów zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu.
42. Domaga się, by we wszystkich środkach cyfrowych uwzględniono perspektywę płci. Przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę takie jak deklaracja Digital4Her, która wspiera włączenie kobiet do sektorów technologii.

Infrastruktura

43. Podkreśla prawo każdego obywatela europejskiego do łączności, która umożliwia udział w społeczeństwie cyfrowym i zapewnia dostęp do usług cyfrowych. Solidna i powszechna infrastruktura cyfrowa umożliwi każdemu odniesienie korzyści z ery cyfrowej bez względu na lokalizację. W przyszłości polityka UE powinna być ukierunkowana na zmniejszenie kosztów budowy i wykorzystywania sieci szerokopasmowych w lokalnych społecznościach, bez względu na wielkość zajmowanego przez nie obszaru i gęstość zaludnienia.
44. Podkreśla trudności z wdrożeniem infrastruktury cyfrowej w regionach najbardziej oddalonych ze względu na ich ograniczenia i oddalenie od kontynentu europejskiego. W związku z tym stwierdza, że należy zapewnić tym regionom, podobnie jak innym regionom europejskim, także tym oddalonym, pełne prawo do łączności.

⁽⁴⁾ DESI 2019.

⁽⁵⁾ Przedsiębiorstwa zapewniające swym pracownikom szkolenia w celu rozwinięcia umiejętności ICT, 2017.

45. Zwraca uwagę, że usługi cyfrowe i administracja elektroniczna wymagają ultraszybkiego i nieprzerwanego dostępu szerokopasmowego, który należy zapewnić również na tych obszarach, gdzie obecne warunki komercyjne nie sprzyjają budowie połączeń. Jeżeli to możliwe, sieci światłowodowe powinny opierać się na zasadzie otwartego dostępu, wedle której właściciel sieci, na przykład spółdzielnia regionalna, zezwala wszystkim zainteresowanym operatorom na oferowanie usług użytkownikom końcowym. Istniejące sieci światłowodowe powinny zostać otwarte na konkurencję.
46. Z zadowoleniem przyjmuje inwestycje w ramach programu „Cyfrowa Europa” w wysokowydajną zaawansowaną infrastrukturę cyfrową, taką jak sieci 5G, które to inwestycje są niezbędne, aby umożliwić wdrażanie usług i technologii cyfrowych w całej Europie. Uważa, że w związku z tym sieci szerokopasmowe mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju innowacyjnych i konkurencyjnych usług cyfrowych, pod warunkiem że szybka normalizacja sieci 5G będzie mogła zapewnić interoperacyjność sieci telekomunikacyjnych.
47. Zwraca uwagę, że w Europie potrzebne są niezawodne ultraszybkie połączenia danych nie tylko, by wesprzeć usługi cyfrowe i gospodarkę opartą na danych, lecz również w pełni spżytkować potencjał zaawansowanych technologii w takich dziedzinach jak automatyzacja i inteligentne rolnictwo. Co się tyczy technologii komunikacyjnych dla inteligentnych i interoperacyjnych systemów i usług, należy wesprzeć zasady neutralności technologicznej.

Finansowanie i synergia z innymi obszarami polityki UE

48. Oczekuje, że w ramach nowego programu „Cyfrowa Europa” przeznaczone zostaną wystarczające środki na umiejętności, obliczenia wielkiej skali, ośrodki innowacji cyfrowych i wsparcie przyjmowania technologii SI.
49. Proponuje, by program „Cyfrowa Europa” został wdrożony za pośrednictwem rozbudowanych regionalnych sieci ośrodków innowacji cyfrowych, które byłyby finansowane z programu i ujęte w strategiach cyfrowych o przeważająco regionalnym charakterze docierających do wszystkich grup społecznych (i finansowanych z programów w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych).
50. Uważa, że istotne jest, by program „Cyfrowa Europa” i inne europejskie programy obejmujące środki cyfrowe, takie jak „Horyzont Europa”, instrument „Łącząc Europę” i EFS+, zostały połączone w jak najbardziej jasny i komplementarny sposób, by uniknąć powielania działań i osiągnąć synergę.

Bruksela, dnia 9 października 2019 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
